

На основу члана 70. став 1. тачка 22. Статута општине Сурдулица („Сл.гл. Града Врања”,бр.7/19), члана 69. и 70. Закона о заштити животне средине(„Сл.гл.РС“,бр.135/04, 36/09,36/09-др.закон,72/09-др.закон и 43/11-одлука УС и 14/16,76/18 I 95/18-др.уакон), члана 9. став 2. и члана 15. Закона о заштити ваздуха („Сл.гласник РС“, бр. 36/09 10/13 и 26/21-др.закон), члана 5. Одлуке о приступању континуалној контроли праћењу стања животне средине(мониторинг)на територији општине Сурдулица („Сл.гл.града Врања“,бр. 5/10), по прибављеној сагласности Министарства заштите животне средине Републике Србије бр. бр. 003094171 2024 од 29.11.2024.год.,чл. 15. тачка 11. Одлуке о Општинском већу општине Сурдулица („Сл.гл.града Врања”, бр. 5/10), и чл.2. став 1. тачка 11. Пословника о раду Општинског већа Општине Сурдулица („Сл.гл.Пчињског округа”, бр.34/08), Општинско веће општине Сурдулица на седници одржаној дана 24.12.2024.године, доноси

ПРОГРАМ КОНТРОЛЕ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ СУРДУЛИЦА ЗА 2025. и 2026. ГОДИНУ

I. ОСНОВЕ ПРОГРАМА

Овим Програмом успоставља се локална мрежа мерних места за праћење квалитета ваздуха на територији општине Сурдулица за 2025.и 2026.годину.

Програмом се одређује број и распоред мерних места, обим, врста и учесталост мерења нивоа загађујућих материја у ваздуху на територији општине Сурдулица која припада територији Републике Србије, зони „Србија”, у складу са чланом 2. став 1. тачка 1. Уредбе о одређивању зона и агломерација („Службени гласник РС“, број 58/11 и 98/12).

Локације мерних места у локалној мрежи на територији општине Сурдулица, њихов број и распоред, као и загађујуће материје које се прате на појединим мерним местима у локалној мрежи дате су у Табелама.

Контрола нивоа загађујућих материја у ваздуху наведене у Табелама врши се фиксним мерењем нивоа загађујућих материја у локалној мрежи мерних места на локацијама за континуална фиксна мерења и наменска мерења, а у складу са прописом којим се уређују услови за мониторинг и захтеви квалитета ваздуха.

II. ЛОКАЛНА МРЕЖА МЕРНИХ МЕСТА

Локална мрежа мерних места за праћење квалитета ваздуха на територији општине Сурдулица успоставља се овим програмом, а чине је мерна места за мерење:

Мерна места и динамика узорковања и мерења

1. Узорковање ваздуха ради утврђивања концентрације загађујућих материја вршиће се на територији општине и то:

- Сумпордиоксид (SO_2),
- Азотдиоксид (NO_2),
- Чађ,

Табела:

Ред бр.	Задужена институц.	Локација	Округ	φ (N) λ (E)	Н (m)	Тип	Загађујуће материје и Динамика (узорковање и мерења)
1.	Општинска управа општине Сурдулица	Сурдулица-центар града, ул, Српских Владара бб, Сурдулица	ПЧ	42,69107 22,17131	479,50	Г	(SO_2) 24- часовна мерења сваки дан током целе године (Чађ) 365 дана у току године
2.	Општинска управа општине Сурдулица	Индустријско насеље Бело Поље фабрика „Хлеба и Млека“	ПЧ	42,70322 22,15084	437,20	И	(SO_2) 24- часовна мерења сваки дан током целе године
3.	Општинска управа општине Сурдулица	Власинско језеро	ПЧ	42,66511 22,30175	1,265	Р	(SO_2) 24- часовна мерења сваки дан током целе године (NO_2) 24- часовна мерења сваки дан током целе године

2. Узорковање ваздуха ради утврђивања концентрација загађујућих материја вршиће се на територији општине и то:

- Суспендованих честица PM_{10}^* са анализом тешких метала (олово (Pb), арсен (As), кадмијум (Cd) и никл (Ni)),
- РАН-ова изражених преко benzo-(a) piren,
- Суспендоване честице $\text{PM}_{2,5}$,
- Укупне таложне материје UTM,
- ВТЕХ (бензен, тоулен, етилбензен и ксилен),
- (Амонијак) (NH_3),
- Хлороводоника (HCL),
- Формалдехида (HCHO)

Табела:

Ред бр.	Задужена институц.	Локација	Округ	φ (N) λ (E)	Н (m)	Тип	Загађујуће материје и Динамика (узорковање и мерења)
1.	Општинска управа општине Сурдулица	Индустијско насеље Бело Поље фабрика „Хлеба и Млека“	ПЧ	42,70269 22,15254	448,30	И	<p>PM10*са анализом тешких метала (олово (Pb), арсен (As), кадмијум (Cd) и никл(Ni) и PAH-ова изражених преко benzo-(a) piren ,</p> <p>56 дана (осам недеља равномерно распоређених у току једне године), током 24 часова,</p> <p>Суспендованих честица PM 2,5</p> <p>56 дана (осам недеља равномерно распоређених у току једне године), током 24 часова,</p> <p>UTM*</p> <p>12 пута (једном месечно у току једне године),</p> <p>ВТЕХ (бензен, тоулен, етилбензен и ксилен)</p> <p>56 дана у току 24h (осам недеља равномерно распоређених у току једне године)</p> <p>(NH3) (Амонијак)</p> <p>56 дана у току 24h (осам недеља равномерно распоређених у току једне године),</p> <p>Хлороводоника (HCL)</p> <p>56 дана у току 24h (осам недеља равномерно распоређених у току једне године),</p> <p>Формалдехида (HCHO)</p> <p>56 дана у току 24h (осам недеља равномерно распоређених у току једне године)</p>

УТМ * - месечно узорковање укупних таложних материја
PM10*- концентрација суспендованих честица PM10* са анализом тешких метала Pb, Cd, Ni i As и PAH-ова изражених преко benzo-(a) piren
PM 2,5- концентрација суспендованих честица PM 2,5
Г - градски тип
И - индустријски тип
Р-заштићено природно добро
SO2 - сумпор диоксид
NO2 азот диоксид
ВТЕХ - бензен, тоулен, етилбензен и ксилен
НСНО- формалдехиди
(NH3) – амонијак
***НСl**- хлороводоник
φ(N) - северна географска ширина
λ(E) - источна географска дужина
Н(m) - надморска висина

III. ОБРАДА И АНАЛИЗА ПОДАТАКА И ИЗВЕШТАВАЊЕ О РЕЗУЛТАТИМА КОНТРОЛЕ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА

III.1. Обезбеђивање квалитета података

Мерења квалитета ваздуха, обраду и анализу података, проверу валидности резултата добијених мерењем и/или узимањем узорака и интерпретацију резултата врши овлашћена стручна организација која је акредитована као лабораторија за испитивање, односно која испуњава прописане услове за мерење свих наведених загађујућих материја и која је акредитована од стране АТС-а (поседује акредитоване методе мерења) и овлашћена је од стране министарства надлежног за послове заштите животне средине.

Стручна организација која врши мониторинг ваздуха стара се о примени адекватних метода испитивања, одржавању мерних места, мерних инструмената са пратећом опремом, опреме за пријем и пренос података ради обезбеђења захтева у погледу квалитета података који се користе за оцењивање квалитета ваздуха. Тумачење резултата испитивања врши се у складу са Законом о заштити ваздуха („Сл. гл. РС“, бр. 36/09, 10/13 и 26/2021-др.закон), Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Сл. гл. РС“, бр. 11/10, 75/10 и 63/13).

На основу вишегодишњих резултата мерења нивоа загађујућих материја, вршила би се анализа у циљу праћења просторне и временске расподеле загађујућих материја и утврђивање тренда концентрација одређених полутаната у ваздуху.

III.2. Редовно извештавање

Извештаје о извршеним мерењима, односно о резултатима контроле квалитета ваздуха у оквиру Локалне мреже мерних места, овлашћена стручна организација доставља Служби за заштиту животне средине општине Сурдулица .

Приликом достављања извештаја биће описана методологија узорковања, мерна опрема и методологија обраде података. Резултати ће бити приказани табеларно, графички и текстуално објашњени, са закључком о стању аерозагађења на предвиђеним локацијама.

Податке о квалитету ваздуха из Локалне мреже као и резултате мерења посебне намене Служба за заштиту животне средине општине Сурдулица дужна је да доставља Агенцији за

заштиту животне средине једанпут месечно за претходни месец, као и годишњи извештај и да о квалитету ваздуха редовно обавештава јавност путем електронских и штампаних медија, односно путем интернета, у складу са законом.

Извештаји се достављају месечно, у року од 15 дана по истеку претходног месеца.

Годишњи извештај доставља се у року од 30 дана, по истеку календарске године.

„Годишњи извештај нарочито треба да садржи опис макролокације и микролокације за обављање фиксних мерења; документовани приказ мерних места и локација за узимање узорака; опис методологије мерења загађујућих материја из Програма; опис мерних уређаја помоћу којих се обављају мерења загађујућих материја из Програма; резултате мерења са приказом свих измерених дневних вредности концентрација загађујућих материја из Програма; дискусију резултата мерења са закључком.“

Поред напред наведеног, овлашћена стручна организација је дужна да достави комплетну базу података извршених мерења свих загађујућих материја (по напред наведеној динамици), у електронској форми, Служби за заштиту животне средине Општинској управи Сурдулица, у року од 30 дана од истека извештајног периода.

IV. Доношење планова квалитета ваздуха

На основу члана 31. Закона о заштити ваздуха, у зонама и агломерацијама у којима је ваздух треће категорије, односно када загађење ваздуха превазилази ефекте мера које се предузимају, односно када је угрожен капацитет животне средине или постоји стално загађење ваздуха на одређеном простору, надлежни орган јединице локалне самоуправе дужан је да донесе План квалитета ваздуха са циљем да се постигну одговарајуће граничне вредности или циљне вредности утврђене Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Сл.гл. РС“, бр.11/10, 75/10 и 63/13). План се доноси на основу оцене стања квалитета ваздуха и обухвата све главне загађујуће материје и главне изворе загађивања ваздуха који су довели до загађења.

V. МЕРЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА

Реализација Програма контроле квалитета ваздуха на територији општине Сурдулица за 2025. и 2026. годину обухвата две фазе:

I фаза – Достављање Програма контроле квалитета ваздуха на територији општине Сурдулица за 2025. и 2026. годину, надлежном министарству на сагласност, а након усвајања од стране Општинског већа општине Сурдулица;

II фаза – Избор стручне организације, која је акредитована као лабораторија за испитивање, односно која испуњава прописане услове за мерење свих наведених загађујућих материја и која поседује овлашћење министарства надлежног за послове заштите животне средине, да врши мониторинг квалитета ваздуха.

VI. ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Мониторинг аерозагађења на мерним местима одређеним Програмом јединице локалне самоуправе финансираће се из средстава буџетског фонда за заштиту животне средине општине Сурдулица.

VII. САГЛАСНОСТ НА ПРОГРАМ

У складу са чланом 15. став 4. Закона о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 36/09 10/13 и 26/21-др.закон) на овај програм прибављена је сагласност Министарства заштите животне средине Републике Србије, бр.003094171 2024 од 29.11.2024.године.

VIII. Овај Програм ступа на снагу даном доношења а објавиће се у «Службеном гласнику града Врања».

ОПШТИНСКО ВЕЋЕ ОПШТИНЕ СУРДУЛИЦА

Број:501- 52 /24-03

У Сурдулици, дана 24.12.2024.год.

ПРЕДСЕДНИЦА

Александра Поповић